

XAVIER ESPOT ZAMORA, CAP DE GOVERN D'ANDORRA; JORDI JORDANA, GRUP PARLAMENTARI DEMÒCRATA; PERE BARÓ, GRUP PARLAMENTARI SOCIALDEMÒCRATA; CARLES NAUDI D'ARENY-PLANDOLIT, GRUP PARLAMENTARI DE CIUTADANS COMPROMESOS; CRISTINA RICO, LIBERALS D'ANDORRA; JOSEP ROIG, SOCIALDEMOCRÀCIA I PROGRÉS; MARC MAGALLÓN, ACCIÓ; OLIVER ALÍS, UNIÓ LAUREDIANA

Tribuna

La responsabilitat de decidir

Les qüestions d'Estat no es poden resoldre als despatxos i a les taules de negociació

L'Acord d'associació amb la Unió Europea és un conveni internacional de gran abast polític i econòmic que comportaria adaptar-nos a part de l'ordenament jurídic europeu i accedir progressivament al mercat interior, amb tots els avantatges i desafiaments vinculats a aquest nou escenari de relacions econòmiques exteriors.

En aquest context, la celebració d'un referèndum consultiu és una decisió de gran transcendència que respon al compromís adquirit pel Govern i compartit per totes les forces polítiques que van signar el Pacte d'Estat sobre l'Acord d'associació.

Assumir aquesta responsabilitat significa entendre que les grans qüestions d'Estat no es poden resoldre únicament als despatxos ni a les taules de negociació, sinó que exigeixen la implicació i l'aval de la ciutadania per garantir un futur sòlid i compartit per al país.

Les etapes del procés i el moment on ens trobem:

El camí fins aquí no ha estat breu ni fàcil: el maig del 2010 el Govern va demanar a la Comissió Europea l'obertura de noves negociacions assenyalant que Andorra desitjava reforçar la seva relació amb la Unió Europea. Aquest procés negociador es va posar en marxa el març del 2015 i va concloure el desembre del 2023.

Des d'aleshores, el text de l'Acord s'ha traduït a les 24 llengües oficials de la Unió, així com al català, i actualment es troba en fase de revisió i debat al si del Consell de la UE amb la participació de tots els estats membres. Durant aquest procés s'han abordat i resolt diverses discrepàncies -com determinats aspectes del protocol de serveis financers- amb l'objectiu d'arribar a un text final que pugui ser validat per unanimitat per tots els estats membres.

Actualment, només resta per concretar un darrer aspecte: la naturalesa jurídica de l'Acord.

En cas que es consideri un acord mixt, significaria que

abasta tant qüestions de competència pròpia de la Comissió Europea com d'altres que són competència dels estats membres, i, per tant, requeriria la ratificació del Parlament Europeu i, pel que fa a la part mixta, també dels parlaments nacionals.

Si pel contrari, es qualifiqués com un acord de competència exclusiva de la Unió, n'hi hauria prou amb l'aprovació del Parlament Europeu.

En cas de resultat positiu, el Consell l'haurà d'aprovar amb majoria de dos terços de la cambra

La decisió sobre la naturalesa de l'Acord determinarà els procediments de ratificació dins la Unió, però no afectarà el fet que Andorra celebrarà un referèndum consultiu.

Això és rellevant, perquè garanteix que la ciutadania andorrana es pronunciarà un cop les

institucions europees hagin culminat el seu procés i amb la seguretat que el text sotmès a votació serà el definitiu. D'aquesta manera, el debat a Andorra no es farà sobre hipòtesis, sinó sobre certeses: un acord ja validat per Europa. És, doncs, un criteri de prudència i de serietat: abans de votar, cal saber amb exactitud què es vota.

Escollir el millor moment

El calendari establert -que preveu la celebració del referèndum consultiu després de l'aprovació del Parlament Europeu- no afectarà en cap cas la reputació d'Andorra.

Des del primer moment, les autoritats andorranes han traslladat a la Comissió Europea la voluntat de sotmetre l'Acord a consulta ciutadana, de manera que aquesta opció forma part del procés amb plena transparència. A més, la convocatòria del referèndum i el seu resultat no compromet la viabilitat de l'Acord: aquest seguirà avançant dins del marc europeu i haurà de completar tots els tràmits i aprovacions previstos amb San Marino, que no contempla cap consulta. En definitiva, la maquinària comunitària té el seu

propi ritme i no s'atura en funció de les decisions que pugui prendre Andorra.

Què implicarà el resultat del referèndum?

En cas de resultat positiu, el text de l'Acord serà tramès al Consell General, que l'haurà d'analitzar, debatre i si s'escau aprovar amb una majoria de dues terceres parts de l'arc parlamentari. Si és ratificat, l'Acord entrarà en vigor i Andorra esdevindrà un Estat associat a la Unió Europea, amb accés al mercat interior amb les adaptacions acordades i incloses en l'Acord. Es tracta d'un camí que ha estat examinat a fons, tant pel que fa a les oportunitats que ofereix com als reptes que comporta.

En cas de resultat negatiu del referèndum consultiu, el text no es trametrà al Consell General. Andorra haurà optat per mantenir-se com a Estat tercer. Aquesta decisió obriria un escenari d'incerteses especialment pel que fa al manteniment de l'actual acord duaner i sobre les futures relacions amb la Unió Europea i amb els nostres països veïns. Aquesta situació obligaria a redefinir el model econòmic d'Andorra.